

USTAWA
z dnia _____ 1999 r.
o giełdach towarowych

Rozdział 1
Przepisy ogólne

Art. 1

Ustawa reguluje funkcjonowanie giełd i obrót towarami giełdowymi, w tym również zasady tworzenia, ustrój organizacyjny i działalność giełd towarowych, giełdowych izb rozrachunkowych, działalność maklerów giełd towarowych, działalność towarowych domów maklerskich oraz nadzór nad tymi instytucjami.

Art. 2

Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) giełdzie towarowej - rozumie się przez to zespół osób, urządzeń i środków technicznych zapewniający wszystkim uczestnikom obrotu jednakowe warunki zawierania transakcji giełdowych oraz jednakowy dostęp w tym samym czasie do informacji rynkowych, a w szczególności do informacji o kursach i cenach towarów giełdowych oraz o obrotach towarami giełdowymi,
- 2) towarach giełdowych - rozumie się przez to dopuszczone do obrotu na danej giełdzie towarowej:
 - a) oznaczone co do gatunku rzeczy,
 - b) różne rodzaje energii,
 - c) limity wielkości produkcji,
 - d) prawa majątkowe, których cena zależy bezpośrednio lub pośrednio od oznaczonych co do gatunku rzeczy, określonych rodzajów energii, mierników i limitów wielkości produkcji,
 - e) prawa majątkowe, których cena zależy bezpośrednio lub pośrednio od kursów walut i stóp procentowych,
- 3) transakcji giełdowej - rozumie się przez to umowę sprzedaży towarów giełdowych, zawartą na giełdzie towarowej, przez członków giełdy, w czasie i w sposób przewidziany na dokonywanie takich transakcji,
- 4) giełdowej izbie rozrachunkowej - rozumie się przez to zespół osób, urządzeń i środków technicznych utworzony w celu organizacji i prowadzenia rozliczeń transakcji giełdowych,

- 5) członku giełdy - rozumie się przez to podmiot, który na podstawie regulaminu giełdy towarowej dopuszczony jest do dokonywania w imieniu własnym transakcji giełdowych,
- 6) działalności maklerskiej - rozumie się przez to działalność w zakresie obrotu towarami giełdowymi, realizowaną na giełdzie towarowej,
- 7) maklerze niezależnym - rozumie się przez to osobę fizyczną, wpisaną na listę maklerów giełd towarowych, która jest członkiem giełdy towarowej i zawiera transakcje giełdowe w imieniu własnym i na własny rachunek, na warunkach określonych w ustawie,
- 8) towarowym domu maklerskim - rozumie się przez to spółkę akcyjną z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, prowadzącą działalność maklerską w zakresie obrotu towarami giełdowymi,
- 9) tajemnicy zawodowej - rozumie się przez to informację związaną z giełdowym obrotem towarami giełdowymi, której ujawnienie mogłoby naruszyć interes uczestników tego obrotu,
- 10) podmiocie dominującym - rozumie się przez to podmiot w sytuacji, gdy:
 - a) posiada większość głosów w organach innego podmiotu (zależnego), także na podstawie porozumień z innymi uprawnionymi, lub
 - b) jest uprawniony do powoływania lub odwoływania większości członków organów zarządzających innego podmiotu (zależnego), lub
 - c) więcej niż połowa członków zarządu drugiego podmiotu (zależnego) jest jednocześnie członkami zarządu lub osobami pełniącymi funkcje kierownicze pierwszego podmiotu, bądź innego podmiotu pozostającego z tym pierwszym w stosunku zależności,
- 11) Komisji - rozumie się przez to Komisję Papierów Wartościowych i Giełd,
- 12) instytucjach rynku towarów giełdowych - rozumie się przez to giełdy towarowe, giełdowe izby rozrachunkowe, towarowe domy maklerskie oraz maklerów giełd towarowych,
- 13) radzie nadzorczej giełdy - rozumie się przez to radę nadzorczą spółki prowadzącej giełdę,
- 14) ustawie - Prawie o publicznym obrocie papierami wartościowymi - rozumie się przez to ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 r. - Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi (Dz.U. Nr 118, poz. 754, Nr 141, poz. 945 oraz z 1998 r. Nr 107, poz. 669 i Nr 113, poz. 715),
- 15) umowie rozliczeniowo-gwarancyjnej - rozumie się przez to umowę zawartą pomiędzy członkiem giełdowej izby rozrachunkowej, będącym towarowym domem maklerskim lub będącym bankiem prowadzącym działalność maklerską, który uzyskał zezwolenie, o którym mowa w art. 30 ust. 6 ustawy - Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi, a maklerem niezależnym, na podstawie której to umowy członek izby

dokonuje rozliczeń i gwarantuje wykonanie przez maklera niezależnego transakcji zawartych przezeń na danej giełdzie.

Art. 3

Jeżeli inne ustawy nie stanowią inaczej, towary giełdowe, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. d) i e), mogą być przedmiotem obrotu dokonywanego wyłącznie na giełdzie towarowej, z wyjątkiem obrotu dokonywanego w postępowaniu likwidacyjnym, upadłościowym i egzekucyjnym.

Rozdział 2

Tworzenie i ustrój organizacyjny giełdy towarowej

Art. 4

Spółka prowadząca giełdę towarową zapewnia:

- 1) koncentrację podaży i popytu na towary giełdowe,
- 2) bezpieczny i sprawny przebieg transakcji giełdowych i rozliczeń,
- 3) upowszechnianie jednolitych informacji umożliwiających ocenę aktualnej wartości towarów giełdowych.

Art. 5

1. Giełda towarowa, zwana dalej „giełdą”, może być prowadzona wyłącznie przez spółkę akcyjną.
2. Przedmiotem przedsiębiorstwa spółki, o której mowa w ust. 1, może być wyłącznie prowadzenie giełdy, z zastrzeżeniem ust. 3.
3. Spółka, o której mowa w ust. 1, może również prowadzić rozliczanie transakcji giełdowych, dokonywanych na danej giełdzie.
4. Uprawnienie, o którym mowa w ust. 3, nie dotyczy spółki prowadzącej giełdę, na której przedmiotem obrotu są prawa majątkowe, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. d) i e); spółka jest obowiązana spełnić warunek, o którym mowa w art. 14 ust. 1.
5. Minimalna wysokość kapitału akcyjnego spółki prowadzącej giełdę wynosi 30-krotność minimalnego kapitału akcyjnego spółki akcyjnej.
6. W przypadku wykonywania przez giełdę funkcji giełdowej izby rozrachunkowej dla transakcji realizowanych na tej giełdzie, minimalna wysokość kapitału akcyjnego tej spółki wynosi 75-krotność minimalnego kapitału akcyjnego spółki akcyjnej.
7. Na jedną akcję przypada, z zastrzeżeniem ust. 8, tylko jeden głos na walnym zgromadzeniu.
8. Jeden akcjonariusz nie może wykonywać więcej aniżeli 25% głosów na walnym zgromadzeniu, zarówno bezpośrednio, jak i pośrednio - poprzez podmioty zależne.

Art. 6

1. Akcje spółki prowadzącej giełdę mogą być wyłącznie imienne.
2. Pokrycie obejmowanych akcji lub zapłata za nabywane akcje spółki prowadzącej giełdę nie może pochodzić z pożyczek, kredytów, ani z nie udokumentowanych źródeł.
3. Kapitał akcyjny powinien być pokryty w całości przed złożeniem wniosku o zarejestrowanie spółki.
4. Spółka prowadząca giełdę ma obowiązek i wyłączne prawo zamieszczania w firmie spółki wyrazów „giełda towarowa”.
5. W zakresie nie uregulowanym w ustawie, do utworzenia i działania spółki prowadzącej giełdę stosuje się przepisy Kodeksu handlowego dotyczące spółki akcyjnej.

Art. 7

1. Prowadzenie giełdy wymaga zezwolenia Komisji, wydanego na wniosek spółki.
2. W celu uzyskania zezwolenia, spółka składa do Komisji wniosek zawierający:
 - 1) firmę, siedzibę i adres spółki,
 - 2) dane osobowe (imiona, nazwiska, daty urodzenia, miejsca urodzenia oraz adresy zamieszkania) członków zarządu, rady nadzorczej i innych osób, które odpowiadają za rozpoczęcie działalności giełdy lub będą nią kierować,
 - 3) przewidywaną wysokość środków własnych, pożyczek i kredytów przeznaczonych na uruchomienie giełdy oraz określenie sposobu finansowania działalności,
 - 4) dane o wysokości i strukturze kapitałów spółki oraz źródeł ich pochodzenia,
 - 5) listę akcjonariuszy, obejmującą dane, o których mowa w pkt 1 i 2, wraz z procentowym określeniem posiadanych przez nich głosów w walnym zgromadzeniu,
 - 6) informację o podmiotach dominujących i zależnych wobec akcjonariuszy, obejmującą dane, o których mowa w pkt 1 i 2,
 - 7) dane o przewidywanej lokalizacji giełdy oraz środkach technicznych umożliwiających funkcjonowanie giełdy, a w szczególności o posiadanych urządzeniach telekomunikacyjnych i warunkach lokalowych,
 - 8) informację o rodzajach towarów giełdowych, mających być przedmiotem obrotu na giełdzie,
 - 9) zobowiązania co najmniej 6 towarowych domów maklerskich do prowadzenia działalności na danej giełdzie, z zastrzeżeniem art. 9 ust. 4.

3. Do wniosku należy dołączyć statut spółki, regulamin giełdy oraz analizę ekonomiczno-finansową możliwości prowadzenia giełdy w okresie co najmniej 3 lat, a w przypadku utworzenia giełdowej izby rozrachunkowej, o której mowa w art. 14 ust. 2, także statutu i regulaminu tej izby oraz analizę ekonomiczno-finansową możliwości prowadzenia przez izbę rozliczeń finansowych transakcji giełdowych w okresie co najmniej 3 lat.
4. Wydając zezwolenie, Komisja zatwierdza statut spółki i regulamin giełdy oraz regulamin giełdowej izby rozrachunkowej.

Art. 8

Komisja wydaje decyzję odmawiającą zezwolenia, jeżeli spółka nie daje rękojmi prowadzenia działalności w sposób należyty.

Art. 9

1. Statut spółki, poza danymi, o których mowa w art. 309 Kodeksu handlowego, określa:
 - 1) podmioty, mogące być akcjonariuszami spółki,
 - 2) rodzaje towarów giełdowych, które mogą być dopuszczone do obrotu na danej giełdzie.
2. Stronami transakcji giełdowych mogą być wyłącznie członkowie giełdy. W transakcji giełdowej dom maklerski może być reprezentowany, z zastrzeżeniem ust. 4, wyłącznie przez maklera giełdy towarowej.
3. Członkami giełdy mogą być, z zastrzeżeniem ust. 4, wyłącznie:
 - 1) towarowe domy maklerskie,
 - 2) maklerzy niezależni.
4. Członkami giełdy, prowadzącej obrót prawami, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. d) i e), mogą być również:
 - 1) domy maklerskie działające na podstawie ustawy - Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi,
 - 2) banki prowadzące działalność maklerską, które uzyskały zezwolenie, o którym mowa w art. 30 ust. 6 ustawy - Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi.

W transakcji giełdowej taki dom maklerski lub bank prowadzący działalność maklerską może być reprezentowany przez maklera papierów wartościowych.
5. Do domów maklerskich i banków prowadzących działalność maklerską, o których mowa w ust. 4, przepisy ustawy stosuje się odpowiednio, z wyjątkiem art. 37.
6. Transakcja giełdowa, dokonana przez podmioty inne niż określone w ust. 3 lub 4, jest nieważna.

Art. 10

Umowa sprzedaży rzeczy lub praw majątkowych, będąca transakcją giełdową, nie stanowi gry ani zakładu w rozumieniu art. 413 Kodeksu cywilnego, ani też gry losowej lub zakładu wzajemnego w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 29 lipca 1992 r. o grach losowych i zakładach wzajemnych (Dz.U. z 1998 r. Nr 102, poz. 650, Nr 145, poz. 946, Nr 155, poz. 1014 i Nr 160, poz. 1061), nawet jeżeli według wyraźnej lub dorozumianej woli stron rzeczywiste spełnienie wzajemnych świadczeń jest wyłączone, a tylko jedna lub druga ze stron jest obowiązana zapłacić różnicę między umówioną ceną sprzedaży a ceną rynkową w czasie wykonania umowy.

Art. 11

1. Proponowanie nabycia lub nabywanie praw, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. d) i e), przy wykorzystaniu środków masowego przekazu, albo w inny sposób, jeżeli propozycja skierowana jest do więcej niż 300 osób albo do nieoznaczonego adresata, z wyjątkiem proponowania nabycia praw w postępowaniu likwidacyjnym, upadłościowym i egzekucyjnym, może być dokonywane pod warunkiem uprzedniego wprowadzenia tych praw do obrotu giełdowego i wyłącznie za pośrednictwem giełdy.
2. Rada Ministrów określa, w drodze rozporządzenia, szczególny tryb i warunki wprowadzania do obrotu giełdowego praw, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. d) i e), w tym również kryteria, jakie muszą spełniać te prawa, aby mogły być przedmiotem obrotu oraz szczególne warunki, jakie w takim przypadku obowiązane są spełniać osoby zobowiązane do realizacji tych praw.
3. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 2, powinno określać tryb i warunki wprowadzania do obrotu giełdowego praw, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. d) i e), w sposób zapewniający odpowiedni poziom bezpieczeństwa w zakresie realizacji zobowiązań wynikających z tych praw. Rozporządzenie powinno ponadto określać zakres obowiązków informacyjnych, tak aby zapewnić nabywcom tych praw podstawowe dane niezbędne do oceny ryzyka związanego z inwestowaniem w te prawa.

Art. 12

1. Regulamin giełdy uchwała rada nadzorcza giełdy.
2. Regulamin giełdy określa, w szczególności:
 - 1) rodzaje transakcji giełdowych zawieranych na danej giełdzie,
 - 2) sposoby określenia wymagań jakościowych i standardów przewidzianych dla towarów giełdowych oraz sposoby kontroli ich jakości, w tym standardów przewidzianych dla transakcji dotyczących praw, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. d) i e),
 - 3) zasady i tryb dopuszczania towarów giełdowych do obrotu giełdowego,
 - 4) zasady wprowadzania towarów giełdowych do obrotu giełdowego, zawieszania notowań i wykluczania towarów z obrotu,

- 5) zasady dopuszczania podmiotów do dokonywania transakcji na giełdzie oraz ich prawa i obowiązki (członkostwo giełdy), a w przypadku dopuszczania maklerów niezależnych - z uwzględnieniem zasad, o których mowa w ust. 3,
 - 6) zasady składania zleceń nabycia i zbycia towarów giełdowych,
 - 7) systemy notowań giełdowych oraz zasady ustalania kursów i cen towarów giełdowych,
 - 8) dni otwarcia danej giełdy i godziny sesji giełdowych,
 - 9) formy zabezpieczenia transakcji giełdowych,
 - 10) dane o systemie informacyjnym giełdy,
 - 11) zasady ustalania, rodzaje i wysokość opłat giełdowych,
 - 12) wymagania w zakresie oznaczeń kodowych towarów, według obowiązujących klasyfikacji statystycznych dla obrotu wewnętrznego i zagranicznego,
 - 13) sposób i tryb rozstrzygnięcia sporów wynikających z transakcji giełdowych,
 - 14) środki dyscyplinarne i porządkowe, które mogą być stosowane wobec uczestników naruszających obowiązki wynikające z uczestnictwa, względnie nie przestrzegających zasad regulaminu oraz zasady i tryb ich stosowania,
 - 15) wymagania techniczne i finansowe, którym ma odpowiadać dom składowy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia ____ o domach składowych (Dz. U. Nr ____, poz. ____) i jego prowadzenie oraz warunki, jakie musi spełnić regulamin domu składowego, ubiegającego się o podpisanie umowy o obsługę transakcji z tą giełdą oraz zasady i tryb zawierania takich umów,
 - 16) wskazanie giełdowej izby rozrachunkowej właściwej do rozliczania transakcji dokonywanych na giełdzie.
3. Regulamin określa również zasady dopuszczenia maklera niezależnego do dokonywania transakcji na danej giełdzie - z zachowaniem w szczególności następujących warunków:
- 1) makler niezależny zawierać będzie transakcje wyłącznie w imieniu własnym i na rachunek własny,
 - 2) makler niezależny zawierać będzie transakcje w ramach prowadzonej przez siebie samodzielnie działalności gospodarczej,
 - 3) makler niezależny podlega ograniczeniom działalności, o których mowa w art. 34 ust. 2,
 - 4) makler niezależny może być członkiem tylko jednej giełdy,
 - 5) transakcje zawierane przez maklera niezależnego będą rozliczane przez towarowy dom maklerski lub bank, członka danej giełdy, który gwarantować

będzie wywiązanie się przez maklera z wszelkich zobowiązań z tytułu zawieranych transakcji giełdowych - na podstawie umowy rozliczeniowo-gwarancyjnej.

Art. 13

1. Zmiany statutu spółki i regulaminu giełdowego wymagają dla swej ważności zgody Komisji.
2. Komisja odmawia udzielenia zgody na dokonanie zmian w statucie i regulaminie, jeżeli proponowane zmiany są sprzeczne z przepisami prawa lub mogłyby naruszyć bezpieczeństwo obrotu.

Rozdział 3

Tworzenie i ustrój organizacyjny giełdowej izby rozrachunkowej

Art. 14

1. Zezwolenie na prowadzenie giełdy, na której przedmiotem obrotu są prawa majątkowe, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. d) i e), względnie zezwolenie na dopuszczenie do obrotu na istniejącej giełdzie praw majątkowych, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. d) i e), wydaje się z zastrzeżeniem warunku utworzenia z udziałem wnioskodawcy, jako założyciela i akcjonariusza, giełdowej izby rozrachunkowej i podjęcia przez tę izbę działalności w określonym terminie.
2. Giełdową izbę rozrachunkową tworzy się wyłącznie w formie spółki akcyjnej w celu obsługi finansowej transakcji giełdowych, których przedmiotem są prawa, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. d) i e), dokonywanych na danej giełdzie oraz w celu realizacji zadań określonych w art. 15 ust. 5 i 6.
3. Giełdowa izba rozrachunkowa nie może prowadzić działalności w innym zakresie niż w zakresie, o którym mowa w ust. 2.
4. Poza wnioskodawcą akcjonariuszami spółki będącej giełdową izbą rozrachunkową mogą być wyłącznie akcjonariusze spółki prowadzącej giełdę, banki oraz Skarb Państwa.
5. Do spółki będącej giełdową izbą rozrachunkową stosuje się przepisy art. 5 ust. 7 i 8 oraz art. 6 ust. 3.
6. Warunek, o którym mowa w ust. 1, uważa się również za spełniony, jeżeli wnioskodawca uzyska członkostwo już istniejącej giełdowej izby rozrachunkowej.
7. Minimalna wysokość kapitału akcyjnego spółki prowadzącej giełdową izbę rozrachunkową wynosi 15-krotność minimalnego kapitału akcyjnego spółki akcyjnej.

Art. 15

1. Spółka będąca giełdową izbą rozrachunkową świadczy usługi na rzecz członków tej izby.
2. Członkami giełdowej izby rozrachunkowej, z zastrzeżeniem ust. 3, mogą być wyłącznie akcjonariusze spółki będącej tą izbą, spółki prowadzące giełdy oraz towarowe domy maklerskie, a także domy maklerskie - w rozumieniu ustawy - Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi - jeżeli uzyskały zezwolenie, o którym mowa w art. 30 ust. 6 tej ustawy.
3. Członkami giełdowej izby rozrachunkowej mogą być również inne krajowe instytucje finansowe, w tym banki, jeżeli zamierzają współdziałać z izbą rozrachunkową w zakresie wykonywania jej zadań oraz, za zgodą i na warunkach określonych przez Komisję, osoby prawne lub inne jednostki organizacyjne z siedzibą za granicą, wykonujące zadania w zakresie rozliczania transakcji zawieranych w obrocie towarami giełdowymi.
4. Giełda może być członkiem więcej niż jednej izby rozrachunkowej, jak również członkiem jednostek organizacyjnych z siedzibą za granicą, które wykonują rozliczenia transakcji zawieranych w obrocie towarami giełdowymi.
5. Do zadań giełdowej izby rozrachunkowej należy organizacja i prowadzenie rozliczeń transakcji giełdowych, w szczególności:
 - 1) badanie stanu finansowego członków w zakresie możliwości terminowego wywiązywania się z zobowiązań wynikających z transakcji giełdowych,
 - 2) gromadzenie i utrzymywanie wadów na rachunkach członków, w związku z przeprowadzaniem rozliczeń pomiędzy członkami,
 - 3) wyrażanie zgody na zawarcie przez członka giełdowej izby rozrachunkowej z maklerem niezależnym umowy rozliczeniowo-gwarancyjnej.
6. Giełdowa izba rozrachunkowa zapewnia przeprowadzanie rozliczeń członków z tytułu transakcji giełdowych, w szczególności przez zagwarantowanie ich zobowiązań i wierzytelności wynikających bezpośrednio z tych transakcji.
7. Giełdowa izba rozrachunkowa może prowadzić rachunki pieniężne, dokonywać rozliczeń pieniężnych, udzielać pożyczek oraz uczestniczyć - za pośrednictwem swojego banku - w rozrachunkach dokonywanych przez Narodowy Bank Polski na zasadach stosowanych w przypadku rozrachunków międzybankowych, w zakresie niezbędnym do realizacji zadań określonych w ust. 1 oraz w ust. 5 i 6.

Art. 16

1. Prawa i obowiązki członków giełdowej izby rozrachunkowej określa regulamin izby uchwalony przez radę nadzorczą i zatwierdzony przez walne zgromadzenie. Przepisy art. 13 stosuje się odpowiednio.
2. Regulamin giełdowej izby rozrachunkowej reguluje, w szczególności:
 - 1) tryb zgłaszania izbie i rejestracji przez izbę wierzytelności członków izby, wynikających z transakcji giełdowych,
 - 2) terminy i sposoby zaspokojenia wierzytelności członków izby, wynikających z transakcji giełdowych,
 - 3) tryb postępowania przy wykonywaniu innych zleceń przekazanych izbie przez jej członków w związku z transakcjami giełdowymi,
 - 4) zakres odpowiedzialności spółki będącej giełdową izbą rozrachunkową za terminowe i należyte przeprowadzenie czynności zleconych przez członków izby.

Art. 17

1. Wniosek o wydanie zezwolenia na prowadzenie giełdy, na której przedmiotem obrotu są prawa, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. d) i e), oprócz danych wymaganych dla wydania zezwolenia na prowadzenie giełdy, powinien zawierać dane, o których mowa w art. 7 ust. 2 pkt 1-6, odnoszące się odpowiednio do spółki będącej giełdową izbą rozrachunkową.
2. Do wniosku należy dołączyć statut spółki prowadzącej giełdową izbę rozrachunkową, regulamin tej izby oraz analizę ekonomiczno-finansową możliwości prowadzenia rozrachunków dla obsługi finansowej transakcji giełdowych.
3. Przepisy art. 9 ust. 1-3 i ust. 5 oraz art. 13 stosuje się odpowiednio do spółki prowadzącej giełdową izbę rozrachunkową.

Art. 18

1. W przypadku gdy przedmiotem obrotu na danej giełdzie będą prawa, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. d) i e), funkcję giełdowej izby rozrachunkowej w zakresie, o którym mowa w art. 15 ust. 1, może wykonywać Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych Spółka Akcyjna, zwany dalej „Krajowym Depozytem”. W takim przypadku zezwolenie na prowadzenie giełdy, o którym mowa w art. 14 ust. 1, może być wydane, jeżeli wnioskodawca dołączy do wniosku umowę z Krajowym Depozytem w przedmiocie rozliczania transakcji giełdowych wraz z regulaminem, o którym mowa w ust. 3.
2. Do rozliczania przez Krajowy Depozyt transakcji giełdowych, których przedmiotem są prawa, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. d) i e), stosuje się odpowiednio przepisy ustawy - Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi.

3. W przypadku, gdy funkcję giełdowej izby rozrachunkowej pełni Krajowy Depozyt, prawa i obowiązki członków izby oraz zasady rozliczania transakcji giełdowych określa regulamin uchwalony przez Krajowy Depozyt.
4. Regulamin, o którym mowa w ust. 3, jak również jego zmiany wymagają zatwierdzenia przez Komisję. Komisja odmawia zatwierdzenia zmiany regulaminu, jeżeli proponowane zmiany byłyby sprzeczne z prawem lub mogłyby naruszyć bezpieczeństwo obrotu.

Rozdział 4

Zadania Komisji w zakresie instytucji rynku towarów giełdowych

Art. 19

1. Komisja wykonuje nadzór nad instytucjami rynku towarów giełdowych.
2. W zakresie tworzenia i działalności giełd towarowych, giełdowych izb rozrachunkowych oraz działalności maklerów giełd towarowych do zadań Komisji należy:
 - 1) sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem reguł uczciwego obrotu i konkurencji w obrocie towarami giełdowymi oraz nad zapewnieniem powszechnego dostępu do rzetelnych informacji na rynku towarów giełdowych,
 - 2) inspirowanie, organizowanie i podejmowanie działań zapewniających sprawne funkcjonowanie rynku towarów giełdowych oraz ochronę uczestników obrotu,
 - 3) współdziałanie z organami administracji rządowej, uczestnikami obrotu towarami giełdowymi oraz innymi instytucjami - w zakresie kształtowania polityki gospodarczej państwa, zapewniającej rozwój rynku towarów giełdowych,
 - 4) upowszechnianie wiedzy o zasadach funkcjonowania rynku towarów giełdowych,
 - 5) przygotowywanie projektów aktów prawnych związanych z funkcjonowaniem rynku towarów giełdowych,
 - 6) podejmowanie innych działań przewidzianych przepisami ustawy.

Art. 20

1. W zakresie nie uregulowanym w ustawie, do sposobu działania oraz zadań Komisji stosuje się przepisy ustawy - Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi.
2. Przewodniczący Komisji może występować do Rady Ministrów lub ministra właściwego do spraw finansów publicznych z wnioskami o wydanie przepisów wykonawczych do ustawy.

Art. 21

W sprawach cywilnych z zakresu obrotu giełdowego Przewodniczącemu Komisji przysługują odpowiednio uprawnienia przewidziane dla prokuratora w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego.

Art. 22

1. Upoważniony przedstawiciel Komisji ma prawo:
 - 1) wstępu do siedziby i do lokalu spółki prowadzącej giełdę w celu wglądu do ksiąg, dokumentów i innych nośników informacji,
 - 2) uczestniczenia w posiedzeniach rady nadzorczej giełdy oraz w walnych zgromadzeniach.
2. Na żądanie Komisji lub jej upoważnionych przedstawicieli, spółka prowadząca giełdę jest obowiązana do niezwłocznego sporządzenia i przekazania kopii dokumentów oraz innych nośników informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 1, oraz do udzielenia pisemnych lub ustnych wyjaśnień.
3. Na pisemne żądanie Komisji, zarząd spółki prowadzącej giełdę jest obowiązany do:
 - 1) zwołania nadzwyczajnego walnego zgromadzenia, lub
 - 2) umieszczenia spraw wskazanych przez Komisję w porządku obrad walnego zgromadzenia.
4. W przypadku niewykonania obowiązków, o których mowa w ust. 3, do żądania Komisji stosuje się odpowiednio przepisy art. 395 §1 i 3 Kodeksu handlowego.
5. Komisja może nakazać radzie nadzorczej giełdy niezwłoczne podjęcie, jednak nie później niż w terminie 10 dni roboczych od dnia otrzymania pisemnego stanowiska Komisji, uchwały w określonej sprawie.
6. Spółka prowadząca giełdę jest obowiązana do zawiadamiania Komisji o wszystkich planowanych posiedzeniach rady nadzorczej giełdy oraz walnych zgromadzeniach.

Art. 23

1. Komisja może zaskarżyć do sądu uchwałę walnego zgromadzenia, w terminie 30 dni od dnia powzięcia wiadomości o uchwale, jeżeli narusza ona przepisy prawa, postanowienia statutu, regulaminu lub zasady bezpieczeństwa obrotu, albo jeżeli została podjęta z naruszeniem przepisów prawa, postanowień statutu lub regulaminu.
2. Wyrok uchylający uchwałę walnego zgromadzenia ma moc obowiązującą w stosunkach między giełdą a wszystkimi akcjonariuszami oraz między giełdą a członkami jej organów. W przypadkach, w których ważność czynności dokonanej przez giełdę jest zależna od uchwały walnego zgromadzenia, uchylenie takiej uchwały nie ma skutku wobec osób trzecich działających w dobrej wierze.

3. Komisja może żądać ustalenia przez sąd nieważności uchwały rady nadzorczej giełdy, jeżeli postanowienia uchwały naruszają przepisy prawa, postanowienia statutu, regulaminu, albo jeżeli uchwała ta została podjęta z naruszeniem przepisów prawa, postanowień statutu lub regulaminu.
4. Powództwo wytacza się przeciw spółce. Z powództwem o ustalenie nieważności nie można wystąpić po upływie 6 miesięcy od dnia powzięcia uchwały.
5. Wniesienie powództwa, o którym mowa w ust. 1 lub 3, powoduje wstrzymanie wykonalności zaskarżonej uchwały.

Art. 24

W przypadku gdy spółka prowadzi giełdę z naruszeniem prawa, Komisja może cofnąć zezwolenie na prowadzenie giełdy.

Art. 25

W zakresie nadzoru na działalnością giełdowych izb rozrachunkowych stosuje się przepisy art. 22 i 23.

Rozdział 5 **Oplaty**

Art. 26

1. Udzielenie zezwolenia przewidzianego w ustawie podlega stałej opłacie w wysokości nie większej niż równowartość w złotych 4.500 EURO, ustalonej przy zastosowaniu średniego kursu walut obcych ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski.
2. Od spółek prowadzących giełdy pobiera się opłatę od każdej transakcji zawieranej na giełdzie, w łącznej wysokości nie większej niż 0,015% wartości transakcji.
3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określa, w drodze rozporządzenia, wysokość, szczegółowy sposób naliczania oraz warunki i terminy uiszczania opłat, o których mowa w ust. 1 i 2, w tym sposób ustalania wartości transakcji, o których mowa w ust. 2. Oplaty te nie powinny w istotny sposób wpływać na zwiększenie kosztów obrotu na giełdzie oraz powinny uwzględniać rodzaje transakcji podlegających opłatom.
4. Przeznaczenie i rozdysponowanie wpływów z opłat, o których mowa w ust. 1 i 2, następuje w trybie i na zasadach określonych w art. 21 ustawy - Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi.

Rozdział 6

Maklerzy giełd towarowych

Art. 27

1. Na listę maklerów giełd towarowych może być wpisana osoba fizyczna, która:
 - 1) posiada pełną zdolność do czynności prawnych,
 - 2) korzysta z pełni praw publicznych,
 - 3) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo przeciwko mieniu, przeciwko dokumentom, za przestępstwo gospodarcze, za fałszowanie pieniędzy, papierów wartościowych, znaków urzędowych, znaków towarowych, przestępstwo skarbowe, za przestępstwa określone w ustawie - Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi, za przestępstwa określone w niniejszej ustawie lub za przestępstwa określone w ustawie z dnia _____ o domach składowych (Dz.U. Nr __, poz. __),
 - 4) posiada co najmniej średnie wykształcenie,
 - 5) złożyła z wynikiem pozytywnym egzamin przed komisją egzaminacyjną dla maklerów giełd towarowych.
2. Uzyskanie uprawnień do wykonywania zawodu maklera giełd towarowych następuje z dniem wpisu na listę maklerów giełd towarowych.

Art. 28

1. Wpisu na listę maklerów giełd towarowych dokonuje Komisja, na wniosek zainteresowanego, złożony w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia egzaminu, o którym mowa w art. 27 ust.1 pkt 5. Wpis na listę maklerów giełd towarowych obejmuje: imię i nazwisko, datę urodzenia, miejsce urodzenia oraz określenie biura maklerskiego, w ramach którego dany makler wykonuje swój zawód, a w przypadku maklera niezależnego - określenie członka giełdowej izby rozrachunkowej, z którym dany makler zawarł umowę rozliczeniowo-gwarancyjną oraz adres tego podmiotu, z adnotacją „makler niezależny”.
2. Osoba wpisana na listę maklerów giełd towarowych jest obowiązana do niezwłocznego pisemnego informowania o każdorazowej zmianie danych objętych wnioskiem.
3. Lista maklerów giełd towarowych, skreślenie z listy oraz zawieszenie uprawnień do wykonywania zawodu maklera giełd towarowych podlegają ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Komisji Papierów Wartościowych i Giełd.
4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określa, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku, o którym mowa w ust. 1. Wzór wniosku powinien zawierać odniesienia do danych, o których mowa w art. 27 ust. 1, a w przypadku danych dotyczących karalności, wykształcenia oraz wyniku egzaminu złożonego przed komisją

egzaminacyjną dla maklerów giełd towarowych, powinien zawierać wymóg dołączenia odpowiednich dokumentów lub ich kopii.

Art. 29

1. Przewodniczący Komisji:
 - 1) powołuje komisję egzaminacyjną dla maklerów giełd towarowych oraz nadzoruje jej działalność,
 - 2) ustala zakres tematyczny obowiązujący na egzaminach oraz tryb przeprowadzania egzaminów,
 - 3) ustala wysokość opłat egzaminacyjnych oraz wynagrodzeń dla osób wchodzących w skład komisji egzaminacyjnej.
2. Rozdysponowanie wpływów z opłat, o których mowa w ust. 1 pkt 3, następuje w trybie i na zasadach określonych w art. 24 ust. 2 ustawy - Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi.

Art. 30

1. Przez wykonywanie zawodu maklera giełd towarowych rozumie się pozostawanie osoby wpisanej na listę maklerów giełd towarowych w stosunku pracy, zlecenia lub w innym stosunku prawnym o podobnym charakterze:
 - 1) z domem maklerskim, o którym mowa w art. 37 ust. 1,
 - 2) ze spółką prowadzącą giełdę,
 - 3) ze spółką będącą giełdową izbą rozrachunkową,
 - 4) z domem maklerskim lub bankiem prowadzącym działalność maklerską, działającymi na podstawie ustawy - Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi - w zakresie działalności objętej zezwoleniem, o którym mowa w art. 30 ust. 6 tej ustawy,lub pełnienie przez tę osobę funkcji w organach któregokolwiek z tych podmiotów.
2. Przez wykonywanie zawodu maklera giełd towarowych rozumie się również pełnienie przez osobę wpisaną na listę maklerów giełd towarowych, funkcji z wyboru w organach stowarzyszeń maklerów giełd towarowych, zrzeszających co najmniej 20% ogółu maklerów giełd towarowych wykonujących zawód.
3. Przez wykonywanie zawodu maklera giełd towarowych rozumie się również zawieranie transakcji giełdowych przez maklera niezależnego lub pozostawanie przez maklera giełd towarowych w stosunku pracy lub stałego zlecenia z maklerem niezależnym.
4. Tytułu „makler giełd towarowych” mogą używać wyłącznie osoby, które spełniają jeden z warunków określonych w ust. 1-3.

Art. 31

1. Skreślenie z listy maklerów giełd towarowych następuje:
 - 1) na wniosek danej osoby wpisanej na listę,
 - 2) w razie całkowitego lub częściowego ubezwłasnowolnienia,
 - 3) na skutek skazania prawomocnym wyrokiem za popełnienie przestępstwa, o którym mowa w art. 27 ust. 1 pkt 3, lub pozbawienia praw publicznych,
 - 4) na skutek śmierci osoby wpisanej na listę,
 - 5) w razie niewykonywania zawodu maklera giełd towarowych przez 3 kolejne lata.
2. Podjęcie wykonywania zawodu powoduje zawieszenie biegu terminu, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, a nieprzerwane wykonywanie zawodu przez 6 kolejnych miesięcy powoduje przerwanie biegu tego terminu.
3. Przepis ust. 1 stosuje się również odpowiednio do maklera niezależnego.

Art. 32

1. Komisja może wydać decyzję o skreśleniu maklera giełd towarowych z listy lub zawiesić jego uprawnienia do wykonywania zawodu na okres od 3 do 24 miesięcy na skutek nienależytego wykonywania zawodu lub naruszenia prawa w związku z wykonywaniem zawodu.
2. Komisja wydaje decyzję o skreśleniu z listy maklerów giełd towarowych albo o zawieszeniu uprawnień do wykonywania zawodu, po uprzednim wysłuchaniu zainteresowanego. Komisja może nadać tej decyzji rygor natychmiastowej wykonalności.
3. W razie konieczności zabezpieczenia interesu publicznego Komisja może, z chwilą wszczęcia postępowania w sprawach, o których mowa w ust. 1, zawiesić uprawnienia maklera giełd towarowych do czasu wydania decyzji w sprawie, jednak nie dłużej niż na okres 12 miesięcy.
4. Osoba skreślona z listy maklerów giełd towarowych z przyczyn, o których mowa w ust. 1, nie może być ponownie wpisana na listę maklerów giełd towarowych przed upływem 10 lat od dnia wydania decyzji, lecz nie wcześniej niż nastąpi zatarcie skazania za przestępstwo, którego popełnienie stanowiło przesłankę faktyczną wydania decyzji o skreśleniu z listy maklerów.

Art. 33

Makler giełd towarowych przy wykonywaniu zawodu jest obowiązany działać zgodnie z przepisami prawa, zasadami uczciwego obrotu oraz mieć na względzie słusze interesy zleceniodawców.

Art. 34

1. Maklerem niezależnym może być wyłącznie makler giełd towarowych, który uzyskał członkostwo giełdy towarowej i zawarł z członkiem izby rozrachunkowej umowę rozliczeniowo-gwarancyjną.
2. Makler niezależny nie może prowadzić innej działalności gospodarczej, ani pozostawać w stosunku pracy, zlecenia lub innym tego rodzaju stosunku prawnym z innym maklerem niezależnym lub członkiem giełdy.
3. Makler niezależny może zatrudniać do dokonywania czynności na giełdzie wyłącznie maklerów giełd towarowych.
4. Makler niezależny obowiązany jest prowadzić księgi rachunkowe.
5. Makler niezależny obowiązany jest powiadomić Komisję o miejscu przechowywania ksiąg rachunkowych dla prowadzonej przez siebie działalności.

Art. 35

1. Umowa rozliczeniowo-gwarancyjna, jak również każda zmiana do tej umowy, wchodzi w życie z chwilą jej potwierdzenia przez giełdową izbę rozrachunkową.
2. Umowa rozliczeniowo-gwarancyjna powinna być przesłana do Komisji w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia przez towarowy dom maklerski. Obowiązek ten dotyczy także wszelkich zmian wprowadzanych przez strony do umowy.
3. Umowa rozliczeniowo-gwarancyjna powinna zawierać postanowienia mające za przedmiot ustanowienie przez maklera niezależnego na rzecz członka giełdowej izby rozrachunkowej dodatkowych zabezpieczeń majątkowych, w szczególności poprzez:
 - 1) wystawienie weksła własnego,
 - 2) poręczenie cywilne lub weksłowe osoby trzeciej,
 - 3) przedstawienie gwarancji bankowej, której beneficjentem jest członek giełdowej izby rozrachunkowej,
 - 4) przedstawienie polisy ubezpieczeniowej, w której ubezpieczonym jest członek giełdowej izby rozrachunkowej,
 - 5) ustanowienie hipoteki kaucyjnej,
 - 6) ustanowienie zastawu na papierach wartościowych.

Art. 36

1. W przypadku naruszania przez maklera niezależnego postanowień umowy rozliczeniowo-gwarancyjnej poprzez zawieranie transakcji giełdowych, z których zobowiązanie przekracza wartość gwarantowaną przez członka giełdowej izby rozrachunkowej lub poprzez niewykonywanie w terminie zobowiązań wynikających z transakcji giełdowych, Komisja może nakazać członkowi giełdowej izby

rozrachunkowej jednostronne odstąpienie od umowy rozliczeniowo-gwarancyjnej zawartej z tym maklerem niezależnym.

2. W przypadku odstąpienia przez członka giełdowej izby rozrachunkowej od umowy rozliczeniowo-gwarancyjnej na żądanie Komisji, nie ponosi on jakiejkolwiek odpowiedzialności odszkodowawczej wobec maklera niezależnego, niezależnie od odmiennych postanowień zawartych w tej umowie.

Rozdział 7 Towarowe domy maklerskie

Art. 37

1. O ile ustawa nie stanowi inaczej, działalność maklerska może być prowadzona wyłącznie przez towarowy dom maklerski.
2. Akcje towarowego domu maklerskiego mogą być wyłącznie imienne, chyba że są dopuszczone do publicznego obrotu papierami wartościowymi.
3. Zapłata za obejmowane lub nabywane akcje towarowego domu maklerskiego, które nie zostały dopuszczone do publicznego obrotu papierami wartościowymi, nie może pochodzić z pożyczek, kredytów, ani z nie udokumentowanych źródeł.
4. Osoba prawna może być jednoosobowym założycielem towarowego domu maklerskiego.
5. Towarowy dom maklerski może wykonywać wyłącznie czynności określone w zezwoleniu.
6. Towarowy dom maklerski może być członkiem więcej niż jednej giełdy towarowej.
7. Towarowy dom maklerski ma wyłączne prawo i obowiązek używać w swej firmie określenia „towarowy dom maklerski”.

Art. 38

1. Prowadzenie działalności maklerskiej wymaga zezwolenia Komisji wydanego na wniosek zainteresowanego podmiotu.
2. Działalność maklerska obejmuje wykonywanie czynności związanych z obrotem towarami giełdowymi, polegających na:
 - 1) oferowaniu towarów giełdowych w obrocie giełdowym,
 - 2) nabywaniu lub sprzedaży towarów giełdowych na zasadach określonych w art. 48,
 - 3) prowadzeniu rachunków transakcji giełdowych dotyczących praw majątkowych, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. d) i e), oraz rachunków pieniężnych służących do ich obsługi,

- 4) dokonywaniu rozliczeń transakcji giełdowych zawieranych przez maklerów niezależnych,
 - 5) dokonywaniu rozliczeń transakcji zleciodawców - z wyłączeniem rozliczeń dokonywanych przez giełdowe izby rozrachunkowe oraz - w zakresie, o którym mowa w art. 5 ust. 3 - przez giełdy,
 - 6) odpłatnym doradztwie w zakresie obrotu giełdowego,
 - 7) zarządzaniu cudzym pakietem aktywów na zlecenie, w zakresie inwestycji dokonywanych na giełdach towarowych,
 - 8) pośrednictwie w nabywaniu lub zbywaniu praw, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. d) i e), w obrocie na zagranicznych giełdach towarowych,
 - 9) prowadzeniu ewidencji towarów giełdowych w obrocie giełdowym,
3. Przez doradztwo w zakresie obrotu giełdowego, o którym mowa w ust. 2 pkt 6, rozumie się odpłatne udzielanie pisemnej lub ustnej rekomendacji nabycia lub zbycia oznaczonych towarów giełdowych albo powstrzymania się od zawarcia transakcji dotyczącej tych towarów.
 4. Za zezwoleniem Komisji i na warunkach przez nią określonych towarowe domy maklerskie mogą dokonywać w obrocie publicznym czynności związanych z obrotem papierami wartościowymi, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy - Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi, oraz prawami majątkowymi, o których mowa w art. 97 tej ustawy.
 5. Zezwolenie na wykonywanie czynności, o których mowa w ust. 2 pkt 7, jest wydawane w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych i Prezesem Narodowego Banku Polskiego.
 6. Do rachunku pieniężnego służącego do obsługi rachunku transakcji giełdowych dotyczących praw majątkowych, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. d) i e), stosuje się odpowiednio przepisy art. 725-733 Kodeksu cywilnego, z wyłączeniem uprawnienia do czasowego obracania wolnymi środkami pieniężnymi na potrzeby gospodarki narodowej. Nie wyłącza to uprawnień Komisji wynikających z art. 39.
 7. Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, inne niż określone w ust. 2 czynności:
 - 1) których wykonywanie przez towarowy dom maklerski nie wymaga uzyskania zezwolenia, o ile czynności te związane są z obrotem towarowym,
 - 2) które mogą być wykonywane przez towarowy dom maklerski po uzyskaniu zezwolenia Komisji, ustalając zakres i warunki wykonywania tych czynności.

Art. 39

1. Wniosek o udzielenie zezwolenia na prowadzenie działalności maklerskiej powinien zawierać:
 - 1) dane osobowe (imiona, nazwiska, daty urodzenia, miejsca urodzenia oraz adresy zamieszkania) członków zarządu, rady nadzorczej, komisji rewizyjnej, o ile jest przewidziana, jak również innych osób, które odpowiadają za rozpoczęcie przez spółkę działalności maklerskiej lub będą nią kierować, ich kwalifikacje zawodowe oraz dotychczasowy przebieg pracy zawodowej,
 - 2) listę akcjonariuszy wraz z procentowym określeniem posiadanych przez nich głosów w walnym zgromadzeniu,
 - 3) informację o podmiotach dominujących i zależnych wobec wnioskodawcy,
 - 4) zakres czynności, które wnioskodawca zamierza wykonywać,
 - 5) określenie rodzajów towarów giełdowych, które będą przedmiotem czynności, o których mowa w pkt 4,
 - 6) określenie giełdy lub giełd, na których wnioskodawca zamierza prowadzić działalność maklerską,
 - 7) informację o wysokości kapitału własnego, ze wskazaniem źródeł jego pochodzenia,
 - 8) analizę ekonomiczno-finansową możliwości prowadzenia działalności maklerskiej przez pierwsze trzy lata,
 - 9) oświadczenia osób, które będą kierować działalnością maklerską, o niekaralności za przestępstwa określone w art. 27 ust. 1 pkt 3,
 - 10) informacje o planowanej organizacji spółki,
 - 11) informacje o posiadanych urządzeniach telekomunikacyjnych i warunkach lokalowych,
 - 12) informacje o poprzednio prowadzonej przez wnioskodawcę działalności gospodarczej i przyczynach zaprzestania tej działalności,
 - 13) opis dotychczasowej i obecnej działalności gospodarczej akcjonariuszy posiadających co najmniej 5% głosów na walnym zgromadzeniu wnioskodawcy.
2. Do wniosku dołącza się:
 - 1) statut spółki i wyciąg z rejestru handlowego,
 - 2) regulaminy określające sposób wykonywania czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 4,

- 3) regulamin organizacyjny oraz regulamin kontroli wewnętrznej,
 - 4) listę maklerów giełd towarowych, którzy będą zatrudnieni przy wykonywaniu czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 4,
 - 5) ostatnie sprawozdanie finansowe wraz z opinią podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych oraz raportem z badania - w przypadku, gdy wnioskodawca w chwili składania wniosku prowadzi działalność w innej dziedzinie lub prowadził ją przed złożeniem wniosku,
 - 6) listę maklerów papierów wartościowych, którzy będą zatrudnieni przy wykonywaniu tych czynności - w przypadku, gdy wnioskodawca ubiega się o wykonywanie czynności objętych zakresem zezwolenia, o których mowa w art. 38 ust. 2 -.
3. W celu ustalenia, czy wnioskodawca daje rękojmię należytego wykonywania działalności maklerskiej, Komisja może żądać przedstawienia innych danych dotyczących sytuacji finansowej i prawnej wnioskodawcy lub jego akcjonariuszy posiadających co najmniej 5% głosów na walnym zgromadzeniu.

Art. 40

1. Komisja, z zastrzeżeniem ust. 2, rozpoznaje wniosek o zezwolenie na prowadzenie działalności maklerskiej w terminie 2 miesięcy od dnia jego złożenia.
2. W przypadku gdy Komisja zażąda przedstawienia dodatkowych danych, o których mowa w art. 39 ust. 3, do terminu 2 miesięcy nie wlicza się okresów oczekiwania na przedstawienie dodatkowych danych.
3. Zezwolenie zawiera:
 - 1) firmę, siedzibę oraz adres towarowego domu maklerskiego,
 - 2) dozwolone czynności oraz wymaganą do ich wykonywania liczbę maklerów giełd towarowych,
 - 3) minimalną wysokość środków własnych, ustaloną zgodnie z odrębnymi przepisami,
 - 4) termin rozpoczęcia działalności maklerskiej,
 - 5) określenie warunków technicznych i organizacyjnych, wymaganych do prowadzenia działalności przez towarowy dom maklerski.
4. Towarowy dom maklerski posiadający zezwolenie na prowadzenie działalności maklerskiej obowiązany jest zatrudniać maklerów w liczbie nie mniejszej niż wskazana w zezwoleniu.

Art. 41

Komisja wydaje decyzję odmawiającą zezwolenia w przypadku, gdy wniosek o wydanie zezwolenia nie spełnia warunków określonych w art. 39 lub gdy z przedstawionych danych wynika, że spółka nie daje rękojmi należytego wykonywania działalności.

Art. 42

1. Upoważniony przedstawiciel Komisji ma prawo wstępu do siedziby towarowego domu maklerskiego i do jego lokalu oraz wglądu do ksiąg, dokumentów i innych nośników informacji.
2. Na żądanie Komisji lub jej upoważnionego przedstawiciela, towarowy dom maklerski jest obowiązany do niezwłocznego sporządzenia i przekazania kopii dokumentów i innych nośników informacji oraz do udzielenia pisemnych lub ustnych wyjaśnień.
3. W razie powzięcia wątpliwości co do prawidłowości lub rzetelności sprawozdań finansowych albo innych informacji finansowych, których obowiązek sporządzenia wynika z odrębnych przepisów lub prawidłowości prowadzenia ksiąg rachunkowych, Komisja może zlecić kontrolę tych sprawozdań, informacji i ksiąg rachunkowych podmiotowi uprawnionemu do badania sprawozdań finansowych. W przypadku, gdy kontrola wykaze, że wątpliwości były uzasadnione, towarowy dom maklerski zwraca Komisji koszty przeprowadzenia kontroli.

Art. 43

1. W przypadku gdy towarowy dom maklerski narusza przepisy prawa, nie wypełnia warunków określonych w zezwoleniu, przekracza zakres zezwolenia, nie przestrzega zasad uczciwego obrotu lub narusza interesy zleceniodawcy, Komisja może podjąć decyzję o:
 - 1) cofnięciu zezwolenia albo ograniczeniu zakresu dozwolonych czynności, albo
 - 2) nałożeniu kary pieniężnej do wysokości 500.000 zł, albo
 - 3) zastosowaniu jednej z sankcji, o których mowa w pkt 1, i jednocześnie nałożeniu kary pieniężnej, o której mowa w pkt 2.
2. Wydanie decyzji następuje po przeprowadzeniu rozprawy. Komisja może nadać decyzji rygor natychmiastowej wykonalności.
3. Decyzja podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Komisji Papierów Wartościowych i Giełd. Komisja może nakazać jej ogłoszenie w 2 dziennikach ogólnopolskich na koszt towarowego domu maklerskiego.

Art. 44

1. Zezwolenie wygasa z dniem otwarcia likwidacji lub z dniem ogłoszenia upadłości towarowego domu maklerskiego.

2. W postępowaniu likwidacyjnym lub upadłościowym, jak również w przypadku cofnięcia zezwolenia, przepis art. 42 stosuje się odpowiednio.
3. Do czasu zakończenia likwidacji albo - w przypadku cofnięcia zezwolenia - do czasu zaprzestania prowadzenia działalności, towarowy dom maklerski wykonuje wyłącznie czynności wynikające z już zawartych umów w obrocie towarami giełdowymi - bez możliwości zawierania nowych umów chyba, że jest to niezbędne do realizacji umów już zawartych.
4. W przypadku wygaśnięcia zezwolenia lub cofnięcia zezwolenia, Komisja może nakazać przeniesienie środków pieniężnych oraz dokumentów związanych z prowadzeniem działalności maklerskiej, w tym związanych z przechowywaniem tych środków i prowadzeniem ewidencji towarów giełdowych, do innego towarowego domu maklerskiego, który uprzednio wyraził na to zgodę. W innym przypadku do postępowania z dokumentami związanymi z prowadzeniem działalności maklerskiej stosuje się art. 460 §2 Kodeksu handlowego. Właściwy sąd niezwłocznie zawiadamia Komisję o wyznaczonym przechowawcy.

Art. 45

1. Spółka, która zaprzestała prowadzenia działalności maklerskiej, ma obowiązek archiwizowania i przechowywania, przez okres 5 lat, dokumentów oraz innych nośników informacji związanych z prowadzeniem tej działalności.
2. Upoważniony przedstawiciel Komisji ma prawo wstępu do siedziby lub lokalu podmiotu przechowującego dokumenty i inne nośniki informacji celem wglądu do tych dokumentów i nośników.
3. Na pisemne żądanie Komisji lub jej upoważnionego przedstawiciela, podmiot przechowujący dokumenty jest obowiązany do niezwłocznego sporządzenia i przekazania kopii tych dokumentów.

Art. 46

Towarowy dom maklerski jest obowiązany niezwłocznie informować Komisję o:

- 1) wszelkich zmianach danych zawartych we wniosku o udzielenie zezwolenia i w załącznikach do niego, z zastrzeżeniem pkt 2,
- 2) zmianach w składzie akcjonariuszy posiadających co najmniej 5% głosów w walnym zgromadzeniu,
- 3) nabyciu lub objęciu akcji lub udziałów w innych spółkach w liczbie, która zapewnia prawo do co najmniej 5% głosów na walnym zgromadzeniu,
- 4) zawarciu, zmianie i rozwiązaniu umowy rozliczeniowo-gwarancyjnej, a także o każdym wykonaniu zobowiązania gwarancyjnego za maklera niezależnego na podstawie tej umowy oraz o zawarciu przez maklera niezależnego transakcji giełdowej, z której zobowiązanie przekracza wartość gwarantowaną przez towarowy dom maklerski.

Art. 47

1. Zakazane jest:
 - 1) posiadanie akcji więcej niż jednego towarowego domu maklerskiego,
 - 2) posiadanie przez towarowy dom maklerski akcji innego towarowego domu maklerskiego.
2. Naruszenie zakazu określonego w ust. 1 powoduje obowiązek zbycia w ciągu 6 miesięcy, licząc od dnia dokonania takiego naruszenia, akcji jednego z towarowych domów maklerskich. Do czasu zbycia akcji nie można wykonywać prawa głosu z posiadanych akcji.
3. Nie stanowi naruszenia zakazu określonego w ust. 1:
 - 1) nabycie lub objęcie akcji dokonywane w przypadku łączenia się towarowych domów maklerskich,
 - 2) nabycie lub objęcie dopuszczonych do publicznego obrotu akcji towarowego domu maklerskiego, o ile podmiotem nabywającym nie jest towarowy dom maklerski.

Art. 48

1. Nabycie lub objęcie akcji towarowego domu maklerskiego w liczbie, która spowoduje osiągnięcie lub przekroczenie 10%, 20%, 33% lub 50% głosów na walnym zgromadzeniu, wymaga zgody Komisji, przy czym nabycie lub objęcie akcji przez podmiot zależny uważa się za nabycie lub objęcie przez podmiot dominujący, a nabycie (objęcie) lub posiadanie akcji przez podmiot dominujący uważa się za nabycie (objęcie) lub posiadanie przez podmiot zależny.
2. Komisja nie udziela zgody, jeżeli według jej oceny podmiot zamierzający nabyć lub objąć akcje nie daje rękojmi prowadzenia działalności przez towarowy dom maklerski w sposób należyty.
3. Obowiązek uzyskania zgody Komisji, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy nabycia akcji towarowego domu maklerskiego w drodze dziedziczenia.

Art. 49

1. Towarowe domy maklerskie, w liczbie co najmniej 25, mogą utworzyć, na zasadach określonych w odrębnej ustawie, izbę gospodarczą, zwaną dalej „izbą”.
2. Do obowiązków izby należy, w szczególności, określanie i kodyfikacja zasad uczciwego obrotu oraz przyjętych w obrocie zwyczajów.
3. Organizację władz izby, tryb ich powoływania, zakres kompetencji oraz zadania izby określa statut izby.

Art. 50

1. O ile umowy międzynarodowe ratyfikowane przez Rzeczpospolitą Polską nie stanowią inaczej, zagraniczna osoba prawna prowadząca działalność maklerską w obcym państwie może prowadzić taką działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w formie oddziału.
2. O ile umowy międzynarodowe ratyfikowane przez Rzeczpospolitą Polską nie stanowią inaczej, doradztwo w zakresie obrotu towarami giełdowymi może być wykonywane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez zagraniczne osoby prawne świadczące usługi o tym samym charakterze w obcym państwie, bez zachowania warunku określonego w ust. 1.
3. Z wnioskiem o wydanie zezwolenia na prowadzenie działalności na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez oddział zagranicznej osoby prawnej występuje organ zarządzający zagranicznej osoby prawnej.
4. Do oddziału zagranicznej osoby prawnej, o której mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 37 ust. 5 i 6, art. 38-46 i art. 49-52.

Art. 51

1. Towarowy dom maklerski zobowiązuje się wobec dającego zlecenie do sprzedaży lub zakupu towarów giełdowych w imieniu własnym, lecz na rachunek dającego zlecenie. Towarowy dom maklerski odpowiada wobec dającego zlecenie za wykonanie zobowiązania wynikającego z transakcji giełdowej.
2. Umowa o świadczenie usług maklerskich powinna zostać zawarta w formie pisemnej pod rygorem nieważności.
3. W zakresie nie uregulowanym w ust. 1 i 2, do umowy:
 - 1) o świadczenie usług maklerskich - stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu cywilnego dotyczące umowy zlecenia, z wyłączeniem art. 737,
 - 2) zlecenia nabycia lub zbycia towarów giełdowych - stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu cywilnego dotyczące umowy komisji, z wyłączeniem art. 768 §3.
4. W granicach określonych w zezwoleniu na prowadzenie działalności maklerskiej, towarowy dom maklerski może nabywać towary giełdowe we własnym imieniu i na własny rachunek celem dalszej odsprzedaży.
5. Jeżeli umowa o świadczenie usług maklerskich lub regulamin giełdy tak stanowi, oświadczenia woli składane w związku z dokonywaniem czynności maklerskich mogą być składane za pomocą elektronicznych nośników informacji, a dokumenty dotyczące czynności maklerskich mogą być sporządzone w formie elektronicznych nośników informacji, jeżeli dokumenty te zostaną w sposób należyty utrwalone i zabezpieczone. Jeżeli ustawa zastrzega dla czynności prawnej formę pisemną, uznaje się, że czynność dokonana w formie, o której mowa w zdaniu pierwszym, spełnia wymagania formy pisemnej.

Art. 52

1. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb i warunki postępowania towarowych domów maklerskich przy zawieraniu transakcji i dokonywaniu rozliczeń, przy prowadzeniu ewidencji i archiwizacji tych transakcji, przy ustanawianiu i realizacji zabezpieczeń spłaty kredytów i pożyczek udzielonych na nabycie towarów giełdowych oraz w przypadku zabezpieczenia wierzytelności na towarach giełdowych; rozporządzenie określi szczegółowy tryb i warunki postępowania, tak aby zapewnić bezpieczeństwo obrotu, wiarygodność i zupełność ewidencji, poufność transakcji oraz zapewnić możliwości prawidłowego wykonywania przez Komisję nadzoru nad prawidłowością transakcji i rozliczeń,
- 2) minimalną wielkość środków własnych towarowego domu maklerskiego oraz warunki zaliczania zobowiązań do kapitałów własnych towarowego domu maklerskiego, w zależności od zakresu zezwolenia i rozmiarów tej działalności oraz maksymalną wysokość kredytów, pożyczek i wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych w stosunku do środków własnych; rozporządzenie powinno określić wielkość środków własnych towarowego domu maklerskiego, tak aby zapewnić pewność obrotu i wywiązanie się towarowego domu maklerskiego z podjętych zobowiązań wobec dających zlecenia,
- 3) zakres, tryb oraz terminy dostarczania innych niż wymienione w art. 39 ust. 1 i 2, informacji dotyczących działalności i sytuacji finansowej towarowych domów maklerskich; rozporządzenie powinno określać zakres informacji oraz częstotliwość ich przekazywania, tak aby umożliwić Komisji ocenę sytuacji finansowej i gospodarczej towarowego domu maklerskiego.

2. Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia:

- 1) liczbę maklerów wymaganą do wykonywania poszczególnych czynności przez towarowe domy maklerskie, przy uwzględnieniu skali prowadzonej przez nie działalności; rozporządzenie powinno w szczególności uzależniać minimalną liczbę maklerów od rodzaju wykonywanych czynności oraz wielkości planowanych rocznych obrotów towarowego domu maklerskiego,
- 2) tryb postępowania w celu ochrony informacji stanowiących tajemnicę zawodową w towarowych domach maklerskich, a także nadzoru nad przepływem i wykorzystaniem tych informacji; rozporządzenie powinno szczegółowo określać procedurę postępowania, tak aby zapewnić ochronę informacji w towarowych domach maklerskich przed osobami trzecimi oraz umożliwić wykonywanie przez Komisję nadzoru w tym zakresie,
- 3) tryb postępowania towarowych domów maklerskich w celu przeciwdziałania zawieraniu transakcji oraz wykonywaniu innych operacji na rynku towarów giełdowych, z wykorzystaniem środków pieniężnych, co do których ujawniono okoliczności wskazujące, że środki te mogą pochodzić z przestępstwa lub z uczestnictwa w jego popełnieniu, albo że ich pochodzenie ma zostać ukryte z przyczyn związanych z przestępstwem; rozporządzenie powinno określić

przypadki, w których podmioty te są obowiązane rejestrować operacje finansowe uczestników obrotu, zakres oraz zasady pozyskiwania danych o tych uczestnikach, w celu ustalenia, czy środki pieniężne mogą pochodzić z przestępstwa lub uczestnictwa w jego popełnieniu, albo, że ich pochodzenie ma zostać ukryte z przyczyn związanych z przestępstwem.

Rozdział 8 **Tajemnica zawodowa**

Art. 53

1. Do zachowania tajemnicy zawodowej są obowiązani:
 - 1) Przewodniczący Komisji, jego zastępcy, członkowie Komisji, pracownicy urzędu Komisji i osoby uczestniczące w posiedzeniach Komisji z głosem doradczym,
 - 2) maklerzy giełd towarowych,
 - 3) osoby wchodzące w skład statutowych organów:
 - a) towarowego domu maklerskiego,
 - b) spółki prowadzącej giełdę oraz spółki prowadzącej giełdową izbę rozrachunkową,
 - c) izby,
 - d) stowarzyszeń maklerów giełd towarowych,
 - 4) osoby zatrudnione w podmiotach wymienionych w pkt 1 i 3, oraz pozostające z tymi podmiotami w stosunku zlecenia lub w innym stosunku prawnym o podobnym charakterze.
2. Obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej istnieje również po ustaniu stosunków prawnych, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 3 i 4.

Art. 54

1. Nie narusza obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej złożenie zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa.
2. Zwolnienie z obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej może również nastąpić w przypadkach określonych w innych ustawach.
3. Osoba, która w przypadku wymienionym w ust. 2, uzyskała informację stanowiącą tajemnicę zawodową jest obowiązana do zachowania tej informacji w tajemnicy, chyba że na jej ujawnienie zezwala przepis prawa.
4. Prezes Najwyższej Izby Kontroli może zwolnić z obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej, jeżeli jest to niezbędne dla ustalenia stanu faktycznego w prowadzonym postępowaniu kontrolnym w zakresie danych dotyczących jednostki kontrolowanej.

Art. 55

1. W związku z wykonywaniem zadań, o których mowa w art. 22, Komisja lub jej upoważnieni przedstawiciele mają dostęp do informacji stanowiących tajemnicę zawodową, będących w posiadaniu podmiotów zobowiązanych do zachowania tajemnicy.
2. Komisja może przekazać Prezesowi Narodowego Banku Polskiego oraz zagranicznemu organowi nadzoru nad rynkiem towarów giełdowych informacje stanowiące tajemnicę zawodową, na podstawie porozumienia zawartego uprzednio przez Komisję z tym organem, jeżeli przepisy prawa obowiązujące w państwie jego siedziby zapewniają wykorzystanie takich informacji wyłącznie w ramach wykonywania nadzoru nad przestrzeganiem prawa i zasad uczciwego obrotu na rynkach towarów giełdowych.
3. W celu ustalenia stanu faktycznego w prowadzonym postępowaniu kontrolnym w zakresie danych dotyczących jednostki kontrolowanej dostęp do informacji stanowiących tajemnicę zawodową mają kontrolerzy Najwyższej Izby Kontroli na podstawie odrębnego upoważnienia wydanego przez Prezesa Najwyższej Izby Kontroli.

Rozdział 9 Odpowiedzialność cywilna i karna

Art. 56

1. Wprowadzający towar giełdowy do obrotu giełdowego odpowiada za szkodę wyrządzoną wskutek wady towaru giełdowego, chyba, że on ani osoby, za które odpowiada, nie ponoszą winy.
2. Odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną wskutek podania nieprawdziwej informacji lub przemilczenia informacji, która powinna być zawarta w dokumentach związanych z wprowadzaniem towarów giełdowych do obrotu giełdowego ponosi wprowadzający towar giełdowy do obrotu giełdowego, jak również osoby, które informację sporządziły lub w jej sporządzeniu brały udział, chyba, że wprowadzający towar giełdowy do obrotu giełdowego ani osoby, które informację sporządziły lub w jej sporządzeniu brały udział i za które wprowadzający towar do obrotu giełdowego odpowiada, nie ponoszą winy.
3. Odpowiedzialność, o której mowa w ust. 2, ponoszą również osoby, które wykorzystują w swojej działalności w zakresie obrotu giełdowego informacje wskazane w tym przepisie, chyba że nieprawdziwość lub przemilczenie informacji nie była i nie mogła być im znana.
4. Odpowiedzialność osób określonych w ust. 1-3 jest solidarna i nie można jej ograniczyć lub z góry wyłączyć.

Art. 57

Kto bez wymaganego zezwolenia lub wbrew jego warunkom prowadzi giełdę, giełdową izbę rozrachunkową lub przedsiębiorstwo maklerskie, podlega karze grzywny, ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 58

Kto będąc obowiązany do zachowania tajemnicy zawodowej ujawnia lub wykorzystuje w obrocie towarami giełdowymi informacje stanowiące tajemnicę zawodową, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Art. 59

1. Kto powoduje sztuczne podwyższenie lub obniżenie ceny towarów giełdowych, podlega karze grzywny, ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.
2. Kto wchodzi w porozumienie mające na celu sztuczne podwyższenie lub obniżenie ceny towarów giełdowych, podlega karze grzywny, ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 60

1. Kto, będąc odpowiedzialnym za informacje zawarte w dokumencie związanym z wprowadzaniem do obrotu giełdowego praw, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit d) i e), podaje nieprawdziwe lub zataja prawdziwe dane, w sposób istotny wpływające na treść informacji, podlega karze grzywny, ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.
2. Tej samej karze podlega, kto dopuszcza się czynu określonego w ust. 1, działając w imieniu lub w interesie osoby prawnej lub jednostki nie posiadającej osobowości prawnej.

Art. 61

1. Kto uniemożliwia bądź utrudnia przeprowadzenie czynności, o których mowa w art. 22 ust. 1 i 3, art. 25 w związku z art. 22 ust. 1 i 3 oraz art. 42 ust. 1, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny.
2. Tej samej karze podlega, kto działając w imieniu lub w interesie osoby prawnej wbrew obowiązkowi, o którym mowa w art. 22 ust. 2, art. 25 w związku z art. 22 ust. 2 oraz art. 39 ust. 2 nie przekazuje niezwłocznie kopii dokumentów lub innych nośników informacji albo nie udziela wyjaśnień.
3. Tej samej karze podlega, kto wbrew nakazowi określonemu w art. 44 ust. 4 nie dokonuje przeniesienia środków pieniężnych lub dokumentów związanych z prowadzeniem ewidencji towarów giełdowych.
4. Tej samej karze podlega, kto wbrew obowiązkowi, o którym mowa w art. 45 ust. 1, nie archiwizuje lub nie przechowuje dokumentów lub innych nośników informacji związanych z prowadzeniem działalności maklerskiej.

5. Rozpoznawanie spraw o czyny przewidziane w niniejszym artykule następuje w postępowaniu przewidzianym dla spraw o wykroczenia.

Rozdział 10

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 62

W ustawie z dnia 31 stycznia 1989 r. o opłacie skarbowej (Dz.U. Nr 4, poz. 23 i Nr 74, poz. 443, z 1992 r. Nr 21, poz. 86, z 1993 r. Nr 11, poz. 50, z 1995 r. Nr 86, poz. 433 oraz z 1997 r. Nr 117, poz. 751 i Nr 137, poz. 926) w art. 3 w ust. 1 w pkt 5 w lit. c) kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. d) w brzmieniu:

- „d) umowy sprzedaży towarów giełdowych zawierane na giełdach towarowych, z uwzględnieniem zwolnienia wynikającego z lit. a).”.

Art. 63

W ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz.U. Nr 54, poz. 348 i Nr 158, poz. 1042 oraz z 1998 r., Nr 94, poz. 594, Nr 106, poz.668 i Nr 162, poz. 1126), w art. 32 w ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

- „4) obrotu paliwami i energią z wyłączeniem: obrotu paliwami stałymi, obrotu energią elektryczną za pomocą instalacji o napięciu poniżej 1 kV będącą własnością odbiorcy, obrotu paliwami gazowymi, jeżeli roczna wartość obrotu nie przekracza równowartości 25.000 EURO, obrotu detalicznego paliwami ciekłymi, jak również obrotu paliwami gazowymi i energią elektryczną dokonywanego na giełdach towarowych przez towarowe domy maklerskie prowadzące działalność maklerską w zakresie obrotu towarami giełdowymi na podstawie ustawy z dnia ____ o giełdach towarowych (Dz.U. Nr ____ poz. ____).”.

Art. 64

W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. - Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi (Dz.U. Nr 118, poz. 754, Nr 141, poz. 945 oraz z 1998 r. Nr 107, poz. 669 i Nr 113, poz. 715) w art. 25 w ust. 1 wprowadza się następujące zmiany:

- 1). pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5). z Krajowym Depozytem,”

- 2). dodaje się pkt 6 w brzmieniu:

„6) z towarowym domem maklerskim, działającym na podstawie ustawy z dnia ____ o giełdach towarowych (Dz.U. ____ Nr ____, poz. ____) - w zakresie działalności objętej zezwoleniem, o którym mowa w art. 38 ust. 5 tej ustawy lub”.

Art. 65

W ustawie z dnia 28 sierpnia 1997 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz.U. Nr 139, poz. 933) w art. 98 w ust. 1 w pkt 6 na końcu dodaje się przecinek oraz dodaje się pkt 7 w brzmieniu:

„7) towary giełdowe, o których mowa w art. 2 pkt 2 ustawy z dnia _____ 1999 r. o giełdach towarowych (Dz.U. Nr ____, poz. ____)”.

Art. 66

W ustawie z dnia 18 grudnia 1998 r. - Prawo dewizowe (Dz.U. Nr 160, poz. 1063) w art. 9 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) dokonywanie inwestycji portfelowych w zakresie krótkoterminowych papierów wartościowych oraz pochodnych instrumentów finansowych, z wyłączeniem pochodnych instrumentów finansowych będących przedmiotem obrotu na Giełdzie Papierów Wartościowych S.A. w Warszawie, Polskiej Giełdzie Finansowej S.A. w Warszawie, Centralnej Tabeli Ofert S.A. w Warszawie oraz na giełdach towarowych działających na podstawie przepisów ustawy z dnia _____ 1999 r. o giełdach towarowych (Dz.U. Nr ____, poz. ____).”.

Rozdział 11 Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 67

Przedsiębiorcy prowadzący w dniu wejścia w życie ustawy giełdę towarową, są obowiązani w okresie 18 miesięcy od tego dnia dostosować swój ustroj organizacyjny i działalność do przepisów ustawy oraz uzyskać zezwolenie, o którym mowa w art. 7 ust. 1.

Art. 68

Przedsiębiorcy prowadzący w dniu wejścia w życie ustawy giełdę towarową i używający dotychczas w swojej nazwie określenia „giełda” lub „giełda towarowa”, mogą prowadzić swoją działalność pod dotychczasową nazwą przez okres nie dłuższy niż 18 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, chyba że uzyskają zezwolenie, o którym mowa w art. 7 ust. 1.

Art. 69

Przedsiębiorcy prowadzący w dniu wejścia w życie ustawy giełdową izbę rozrachunkową lub działalność maklerską w zakresie obrotu towarami giełdowymi, mogą prowadzić taką działalność bez spełnienia warunków, o których mowa w rozdziale 3 oraz w rozdziale 6 i 7, w okresie 18 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 70

Ustawa wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia jej ogłoszenia, z tym że:

- 1) art. 26 ust. 2 wchodzi w życie po upływie 18 miesięcy od dnia jej ogłoszenia,
- 2) art. 29 wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia jej ogłoszenia.

UZASADNIENIE

WSTĘP.

Giełdy towarowe stanowią w warunkach gospodarki rynkowej ważną formę obrotu. Można je zdefiniować jako regularne, odbywające się w określonym miejscu i czasie, podporządkowane określonym warunkom i zasadom spotkania osób pragnących zawrzeć transakcje kupna-sprzedaży i osób pośredniczących w zawieraniu tych transakcji.

Giełdy, poza kojarzeniem ofert kupna - sprzedaży i koncentracją podaży i popytu, pełnią również funkcje cenotwórcze, a także przyczyniają się do standaryzacji towarów, tj. nadawania im ściśle określonych cech co do jakości, gatunku, wagi itp. Dzięki temu dokonywanie transakcji giełdowych jest możliwe bez fizycznej obecności towarów na giełdzie.

Przedmiotem obrotu giełdowego są artykuły masowe, jednorodne, przede wszystkim surowce i półprodukty rolnicze i przemysłowe. Doświadczenia światowe wskazują, że przedmiotem szczególnie ożywionego obrotu giełdowego są produkty rolnicze (w tym zboża), towary pochodzenia zwierzęcego, metale, niektóre artykuły chemiczne, materiały pędne (w tym ropa naftowa i jej pochodne).

W praktyce krajów o rozwiniętej gospodarce rynkowej wykształciły się różne formy organizacyjno-prawne i funkcjonalne giełd towarowych. Nawiązują one do dwóch podstawowych modeli giełd, określonych jako model amerykański i europejski (zwany też niemieckim).

W modelu amerykańskim giełda jest instytucją prywatnoprawną, działającą w oparciu o istniejące przepisy, bez ingerencji państwa. Z kolei giełda oparta na modelu europejskim jest instytucją publicznoprawną, podlegającą bezpośrednio nadzorowi państwa. W szczególności państwo (poprzez odpowiednie organy administracji) udziela zezwolenia na utworzenie giełdy, określa zasady jej funkcjonowania i przeprowadzenia transakcji giełdowych itp. Działające obecnie w krajach europejskich i pozaeuropejskich giełdy wykorzystują w praktyce elementy obu modeli, co prowadzi do istotnych zróżnicowań konkretnych rozwiązań prawnych.

W Polsce w okresie międzywojennym giełdy towarowe podlegały nadzorowi Ministra Przemysłu i Handlu (zob. rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1924 r. o organizacji giełd). Do 1939 r. funkcjonowało w kraju osiem giełd, prowadzących głównie obrót artykułami rolno-spożywczymi. W okresie powojennym, w warunkach gospodarki scentralizowanej i rozdzielnictwa towarów giełdy nie znajdowały zastosowania, choć nazwę tę odnoszono niekiedy do różnych form pośrednictwa handlowego (targi, wystawy, spotkania producentów i handlowców).

Po 1989 r., w związku z dokonującą się systemową przebudową polskiej gospodarki, pojawiły się na rynku polskim liczne instytucje handlowe mające w nazwie słowo „giełda”. Z prowadzonych badań i obserwacji wynika, że większość z nich nie spełnia warunków stawianych giełdom w krajach gospodarki rynkowej, ponadto duża ich liczba prowadzi do rozproszenia podaży i popytu i utrudnia realizację funkcji cenotwórczych, standaryzacyjnych itp. Brak przepisów określających istotę giełdy towarowej prowadzi do

dowolności interpretacyjnej i umożliwi stosowanie tej nazwy przez wszystkie instytucje pośrednictwa handlowego lub inne podmioty gospodarcze.

Sytuacja ta uzasadnia potrzebę kompleksowej regulacji prawnej obrotu giełdowego; warunkuje to bowiem wzrost znaczenia giełdy jako specyficznej, ściśle określonej formy obrotu i możliwości pełnienia właściwych jej funkcji, a w perspektywie - również włączenia krajowych giełd w system światowy. Projektowana ustawa o giełdach towarowych wychodzi naprzeciw tej potrzebie, regulując działalność giełd oraz zasady dokonywania transakcji giełdowych.

Podstawowym założeniem projektu ustawy o giełdach towarowych jest uregulowanie trzech głównych dziedzin związanych z funkcjonowaniem giełd towarowych:

- (1) zasad tworzenia i ustroju organizacyjnego giełd towarowych i giełdowych izb rozrachunkowych;
- (2) działalności maklerów giełd towarowych;
- (3) prowadzenia przedsiębiorstwa maklerskiego (domu maklerskiego).

Z punktu widzenia klasyfikacji statystycznej, giełdy towarowe w rozumieniu Europejskiej Klasyfikacji Działalności klasyfikuje się do sekcji Pośrednictwo Finansowe, klasy 67.11, 67.12 - co oznacza, że nie są to przedsiębiorstwa handlowe.

W projekcie ustawy przyjęto koncepcję, zgodnie z którą głównym organem wydającym zezwolenia oraz nadzorującym działalność giełd towarowych i giełdowych izb rozrachunkowych jest Komisja Papierów Wartościowych i Giełd.

Z uwagi na specyfikę działalności giełd towarowych, maklerów giełd towarowych i domów maklerskich, projekt jest w wielu fragmentach oparty na regulacjach przyjętych już w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. - Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi (Dz.U. Nr 118, poz. 754, z późn. zm.), względnie na regulacjach obowiązujących pod rządami wcześniej obowiązującej ustawy z dnia 22 marca 1991 r. - Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi i funduszach powierniczych.

1. ZASADY TWORZENIA I USTROJU ORGANIZACYJNEGO GIEŁD TOWAROWYCH.

Tworzenie i prowadzenie giełdy towarowej powinno być działalnością wymagającą zezwolenia. Projekt ustawy przewiduje w tym zakresie właściwość Komisji Papierów Wartościowych i Giełd jako organu właściwego w sprawach nadzoru nad giełdami towarowymi i instytucjami rynku towarów giełdowych.

Projekt przewiduje, że giełda towarowa może być prowadzona wyłącznie w formie spółki akcyjnej, z tym, że

- (a) minimalna wysokość kapitału akcyjnego spółki prowadzącej giełdę wynosi 30-krotność minimalnego kapitału akcyjnego spółki akcyjnej (w przypadku wykonywania przez giełdę funkcji giełdowej izby rozrachunkowej dla transakcji realizowanych na tej giełdzie, minimalna wysokość kapitału akcyjnego spółki prowadzącej giełdową izbę rozrachunkową wynosi 75-krotność minimalnego kapitału akcyjnego spółki akcyjnej),

- (b) kapitał akcyjny musi być opłacony w całości przed złożeniem wniosku o zarejestrowanie spółki (Kodeks handlowy pozwala obecnie na opłacenie 1/4 kapitału akcyjnego),
- (c) zapłata za obejmowane lub nabywane akcje spółki prowadzącej giełdę nie może pochodzić z pożyczek, kredytów, ani z nie udokumentowanych źródeł,
- (d) spółka wydaje wyłącznie akcje imienne,
- (e) na jedną akcję może przypadać tylko jeden głos,
- (f) prowadzenia giełdy nie można łączyć z inną działalnością gospodarczą (z wyjątkiem obsługi finansowej transakcji zawieranych na giełdzie),
- (g) nazwy „giełda towarowa” może używać jedynie spółka prowadząca giełdę towarową (art. 5-9 projektu).

Przepisy projektu przewidują również wyraźne stwierdzenie, że transakcje dokonywane na giełdzie towarowej nie stanowią gry, gry losowej ani zakładu wzajemnego w rozumieniu przepisów odpowiednich ustaw, dla usunięcia potencjalnych wątpliwości co do przesłanek ważności i skutków prawnych zawarcia takich transakcji na giełdzie towarowej (art. 10 projektu).

Projekt przewiduje ponadto delegację dla Rady Ministrów do określenia szczególnego trybu i warunków wprowadzania do obrotu giełdowego praw majątkowych, których cena zależy bezpośrednio lub pośrednio od oznaczonych co do gatunku rzeczy, określonych rodzajów energii, mierników i limitów wielkości produkcji, względnie praw majątkowych, których cena zależy bezpośrednio lub pośrednio od kursów walut i stóp procentowych (czyli tzw. transakcji terminowych), w tym również kryteria, jakie muszą spełniać te prawa, aby mogły być przedmiotem obrotu oraz szczególne warunki, jakie w takim przypadku obowiązane są spełniać osoby zobowiązane do realizacji tych praw (art. 11).

Projekt zakłada, że rodzaje towarów giełdowych i rodzaje transakcji tymi towarami na danej giełdzie (w tym np. rodzaje transakcji terminowych), określać będą regulaminy giełd pod kontrolą organu nadzoru (art. 12-13 projektu). Z uwagi na zmienność typów transakcji nie byłoby właściwe zamieszczać szczegółową regulację tej kwestii w treści ustawy.

Z uwagi na specyfikę transakcji terminowych projekt przewiduje obowiązkowe utworzenie giełdowej izby rozrachunkowej lub uzyskanie członkostwa w już istniejącej giełdowej izbie rozrachunkowej - jako warunek wydania zezwolenia na utworzenie giełdy towarowej, na której zawierane będą transakcje terminowe. Wysokość kapitału akcyjnego spółki prowadzącej giełdową izbę rozrachunkową wynosi 15-krotność minimalnego kapitału akcyjnego spółki akcyjnej (art. 14-16 projektu). Funkcje giełdowej izby rozrachunkowej w zakresie transakcji terminowych może pełnić również Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych SA, który posiada już niezbędne instrumentarium i doświadczenie w tym przedmiocie (art. 18 projektu).

Projekt reguluje także zakres informacji niezbędnych do zamieszczenia we wniosku o wydanie zezwolenia na prowadzenie giełdy terminowej oraz giełdowej izby rozrachunkowej (art. 17 projektu) i uprawnienia kontrolno-nadzorcze Komisji wobec giełdy i giełdowej izby rozrachunkowej, nadając jednocześnie Przewodniczącemu Komisji Papierów Wartościowych i Giełd uprawnienia przysługujące prokuratorowi w sprawach cywilnych z zakresu obrotu giełdowego (art. 19-24 projektu).

Za wydanie zezwolenia na utworzenie giełdy towarowej, giełdowej izby rozrachunkowej lub prowadzenie działalności przez dom maklerski podlega stałej opłacie - nie wyższej niż równowartość 4.500 EURO, natomiast spółki prowadzące giełdy towarowe uiszczają opłatę w wysokości nie wyższej niż 0,015% wartości transakcji zawieranych na tej giełdzie (art. 26 projektu). Wysokość proponowanych opłat odpowiada opłatom przewidzianym w ustawie - Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi.

2. DZIAŁALNOŚĆ MAKLERÓW GIEŁD TOWAROWYCH.

Projekt ustawy opiera się na założeniu, że działalność maklerów giełd towarowych powinna podlegać zasadom analogicznym jak działalność maklerów papierów wartościowych, uregulowana ustawą - Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi. W związku z powyższym, maklerami giełd towarowych mogą zostać wyłącznie osoby wpisane na listę maklerów prowadzoną przez Komisję Papierów Wartościowych i Giełd, po spełnieniu określonych warunków formalnych (m.in. zdolność do czynności prawnych, pełnia praw publicznych, niekaralność) oraz merytoryczno-formalnych (zdanie egzaminu przed komisją egzaminacyjną dla maklerów giełd towarowych - art. 27-28 projektu).

Również w zakresie powołania komisji egzaminacyjnej dla maklerów giełd towarowych, ustalenia zasad i trybu jej działania, zakresu obowiązujących tematów, trybu przeprowadzania egzaminu, nadzoru nad Komisją, przeznaczenia opłat egzaminacyjnych, warunków skreślenia maklera z listy lub czasowego zawieszenia jego uprawnień itp. projekt posługuje się regulacjami w pełni analogicznymi do tych, które obecnie dotyczą maklerów papierów wartościowych (art. 29-33 projektu).

Projekt przewiduje dopuszczenie do działania na giełdzie tzw. maklera niezależnego, tj. maklera działającego wyłącznie we własnym imieniu i na własny rachunek, poza strukturą domu maklerskiego. Dopuszczenie maklera niezależnego do działania na danej giełdzie obwarowane jest szeregiem warunków, m.in. dotyczących zawarcia przez niego z członkiem giełdowej izby rozrachunkowej tzw. umowy rozliczeniowo-gwarancyjnej, tj. umowy, na podstawie której członek izby dokonuje rozliczeń i gwarantuje wykonanie przez maklera niezależnego transakcji zawartych przezeń na danej giełdzie (art. 34-36 projektu).

Podobnie jak ustawa - Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi - projekt ustawy nie przewiduje obligatoryjnego tworzenia samorządu maklerskiego.

3. PROWADZENIE PRZEDSIĘBIORSTWA MAKLERSKIEGO W ZAKRESIE OBROTU TOWAROWEGO.

Prowadzenie przedsiębiorstwa maklerskiego w zakresie obrotu towarowego (tj. towarowego domu maklerskiego), podobnie jak prowadzenie giełdy towarowej: (a) wymaga zezwolenia Komisji Papierów Wartościowych i Giełd, a także (b) nie może być

łączone z żadną inną działalnością gospodarczą. Towarowy dom maklerski może działać wyłącznie w formie spółki akcyjnej, a akcje takiej spółki mogą być wyłącznie imienne, chyba, że zostały dopuszczone do publicznego obrotu (art. 37-38 projektu).

Projekt ustawy reguluje zakres informacji niezbędnych do zamieszczenia we wniosku o wydanie zezwolenia na prowadzenie działalności maklerskiej (art. 39-41 projektu), uprawnienia kontrolno-nadzorcze Komisji wobec domu maklerskiego (art. 42-43 projektu). W określonych okolicznościach Komisja może cofnąć lub ograniczyć zezwolenie na taką działalność lub nałożyć karę pieniężną, zasady postępowania w przypadku likwidacji domu maklerskiego lub zawieszenia jego działalności (art. 44-45 projektu) oraz obowiązki informacyjne spoczywające na towarowym domu maklerskim (art. 46 projektu).

Projekt zawiera postanowienia o charakterze antymonopolowym, przewidując m.in. zakaz posiadania akcji więcej niż jednego towarowego domu maklerskiego oraz zakaz posiadania przez towarowy dom maklerski akcji innego towarowego domu maklerskiego (art. 47 projektu), a także obowiązek uzyskania zgody Komisji na nabycie akcji towarowego domu maklerskiego w ilości powodującej przekroczenie 10%, 20%, 33% lub 50% (art. 48 projektu).

Projekt przewiduje możliwość utworzenia izby gospodarczej towarowych domów maklerskich (art. 49 projektu), warunki dopuszczenia działalności zagranicznych towarowych domów maklerskich (art. 50 projektu) określa zakres odpowiedzialności towarowego domu maklerskiego (art. 51 projektu), a także przewiduje obligatoryjną delegację dla Rady Ministrów do określenia m.in. szczegółowego sposobu przeprowadzania przez przedsiębiorstwo maklerskie transakcji giełdowych i dokonywania rozliczeń oraz zasad ewidencjonowania tych transakcji oraz minimalnej wielkości środków własnych, a także szczególnych zasad dostarczania informacji, jak również kilka innych fakultatywnych delegacji dla Rady Ministrów (art. 52 projektu).

4. TAJEMNICA ZAWODOWA, PRZEPISY KARNE, ZMIANY W PRZEPISACH OBOWIĄZUJĄCYCH I PRZEPISY PRZEJŚCIOWE.

Projekt ustawy reguluje także podmiotowy zakres obowiązywania tajemnicy zawodowej i ograniczeń dostępu do tajemnicy zawodowej oraz zwolnień z obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej oraz zakres udostępniania tej tajemnicy osobom upoważnionym, tj. Prezesowi NBP oraz Prezesowi NIK (art. 53-55 projektu).

Przepisy projektu ustawy obejmują także odpowiedzialność cywilną za wady towaru giełdowego w obrocie giełdowym, szkodę wynikłą wskutek podania nieprawdziwej informacji lub przemilczenia informacji (art. 56 projektu) oraz odpowiedzialność karną za (a) prowadzenie giełdy bez zezwolenia lub wbrew jego warunkom, (b) ujawnienie lub wykorzystanie informacji stanowiących tajemnicę zawodową, (c) podanie nieprawdziwych danych w związku z wprowadzaniem do obrotu giełdowego praw pochodnych, względnie za (d) spowodowanie sztucznego podwyższenia lub obniżenia ceny towarów giełdowych (art. 57-61 projektu).

Przepisy projektu ustawy przewidują zwolnienie transakcji zawieranych na giełdzie towarowej od opłaty skarbowej (art. 62 projektu), a także niewielką nowelizację ustawy - Prawo energetyczne (art. 63 projektu), ustawy - Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi (art. 64 projektu), ustawy o funduszach inwestycyjnych (art. 65 projektu) oraz ustawy - Prawo dewizowe (art. 66 projektu).

Przepisy przejściowe przewidują generalnie 6-miesięczny okres *vacatio legis* ustawy (12-miesięczny w przypadku opłat), połączony z 18-miesięcznym okresem na: (a) dostosowanie działalności dotychczasowych giełd towarowych do przepisów ustawy, (b) odpowiednią zmianę nazwy oraz (c) dostosowanie działalności dotychczasowych przedsiębiorstw maklerskich do przepisów ustawy. Dla umożliwienia wcześniejszego podjęcia działań przez Przewodniczącego Komisji w odniesieniu do powołania komisji egzaminacyjnej dla maklerów giełd towarowych, ustalenia zakresu tematycznego egzaminów oraz ustalenia wysokości opłat egzaminacyjnych oraz wynagrodzenia członków komisji dla wejścia w życie art. 32 ustawy przewidziano krótszy (3-miesięczny) okres *vacatio legis* (art. 67-70 projektu).

5. SKUTKI FINANSOWE.

Uwzględniając okres prac legislacyjnych związanych z uchwaleniem ustawy oraz założony w przepisach przejściowych 6-miesięczny okres *vacatio legis* ustawy, ocenia się, że skutki finansowe wynikające z jej wprowadzenia nie będą dotyczyły budżetu na 1999 r. Będą one obejmowały płace pracowników oraz wydatki rzeczowe, tj. koszty wyposażenia, wydatki organizacyjne związane ze zwiększeniem zakresu działań Komisji Papierów Wartościowych i Giełd, koszty działalności bieżącej itp.

Osobowe koszty dodatkowych zadań Komisji Papierów Wartościowych i Giełd powinny obejmować 30 etatów kalkulacyjnych (wynagrodzenia wraz z pochodnymi), tj. ok. 1.200.000 zł rocznie, natomiast koszty rzeczowe związane z dodatkową działalnością Komisji Papierów Wartościowych i Giełd, które szacuje się na 1.500.000 złotych, obciążą budżet państwa w pierwszym roku jej działalności. Wydaje się, że w latach następnych kwota na koszty rzeczowe może być zrekompensowana wpływami do budżetu pochodzącymi z działalności Komisji Papierów Wartościowych i Giełd (wpływy z udzielania zezwoleń giełdom, przedsiębiorstwom maklerskim, ewentualne wpływy z kar).

Przewidywane łączne koszty (osobowe i rzeczowe) wprowadzenia ustawy wyniosą w skali roku 2.700.000 złotych.

6. OPINIA O ZGODNOŚCI Z PRAWEM UNII EUROPEJSKIEJ

Przepisy projektu zostały oparte na europejskim modelu funkcjonowania giełdy, w którym giełda funkcjonuje jako instytucja publiczno - prawna podlegająca nadzorowi państwa. Przepisy zawarte w projekcie zostały sformułowane w sposób analogiczny do przepisów zawartych w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. - Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi (Dz.U. Nr 118, poz. 754, z późn. zm.).

Projektowane zasady funkcjonowania giełd towarowych nie są sprzeczne z ustawodawstwem Unii Europejskiej.

KOMITET INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ

p.o. SEKRETARZA

Paweł Samecki

Podsekretarz Stanu

Sekr. Min. PS / 2142 / 99/DHP - msk

Warszawa, 06.09.99

Pan

Aleksander Proksa

Sekretarz Rady Ministrów

Opinia o zgodności projektu ustawy o giełdach towarowych, z prawem Unii Europejskiej, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) przez p.o. Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Pawła Sameckiego działającego z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

W związku z przedłożonym projektem ustawy o giełdach towarowych (pismo nr DH/PP/225/99) (RM -10-82-99), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

I. Przepisy zawarte w projekcie powyższej ustawy zostały sformułowane w sposób analogiczny do przepisów ustawy Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi z dnia 21 sierpnia 1997 r. (Dz. U. Nr 118 poz. 754).

II. Projekt ustawy o giełdach towarowych reguluje trzy następujące dziedziny, związane z funkcjonowaniem giełd towarowych, a mianowicie:

- zasady tworzenia i ustroju organizacyjnego giełd towarowych i giełdowych izb rozrachunkowych,
- działalność maklerów giełd towarowych,
- prowadzenie przedsiębiorstwa maklerskiego (domu maklerskich).

III. W art. 69 Układu Europejskiego usługi finansowe wymieniono jako jedną z dziedzin prawa, która powinna podlegać dostosowaniu. Z punktu widzenia klasyfikacji statystycznej,

giełdy towarowe w rozumieniu Europejskiej Klasyfikacji Działalności klasyfikuje się do sekcji: Pośrednictwo Finansowe, klasa: 67.11, 67.12 – co oznacza, że nie są to przedsiębiorstwa handlowe.

IV. Należy zwrócić uwagę na postanowienia art. 50 ust. 1 projektu ustawy o giełdach towarowych, na mocy których zagraniczna osoba prawna prowadząca działalność maklerską w obcym państwie może prowadzić taką działalność na terytorium Polski w formie oddziału. Jednocześnie ust. 2 powyższego artykułu stanowi, iż doradztwo w zakresie obrotu towarami giełdowymi może być wykonywane przez zagraniczne osoby prawne świadczące usługi o tym samym charakterze w obcym państwie bez konieczności tworzenia oddziału.

Powyższy przepis jest zgodny z przepisem art. 43 Traktatu Ustanawiającego Wspólnotę Europejską (dawny art. 52) wprowadzającym zasadę wolności przedsiębiorczości, która opiera się na prawie do zakładania i prowadzenia przedsiębiorstwa bez dyskryminacji ze względu na obywatelstwo. Artykuł ten znalazł odzwierciedlenie w zobowiązaniu Polski na mocy art. 44, ust. II Układu Europejskiego do stosowania zasady traktowania narodowego w stosunku do podmiotów pochodzących ze Wspólnoty.

V. Projekt Ustawy o giełdach towarowych zawiera wiele odwołań do Prawa o publicznym obrocie papierami wartościowymi z dnia 21 sierpnia 1997 r. oraz do Prawa o publicznym obrocie papierami wartościowymi i funduszach powierniczych z dnia 22 marca 1991 r.:

- organem wydającym zezwolenia i nadzorującym prowadzenie giełd towarowych i giełdowych izb rozrachunkowych jest Komisja Papierów Wartościowych i Giełd. Przy wydawaniu zezwoleń na prowadzenie domów składowych działa ona w porozumieniu z Ministrem Gospodarki lub Ministrem Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej.
- W projekcie ustawy są również postanowienia odnoszące się do działalności maklerów giełd towarowych.

VI. Projekt opiniowanej ustawy zawiera postanowienia mające na celu przeciwdziałanie praktykom monopolistycznym. W art. 47 projektu został przewidziany zakaz posiadania akcji więcej niż jednego domu maklerskiego, a także zakaz posiadania przez dom maklerski akcji innego domu maklerskiego. Znajdują się tu również postanowienia mówiące o konieczności uzyskania zgody Komisji Papierów Wartościowych i Giełd na nabycie akcji domu maklerskiego, jeżeli ich liczba pozwala na przekroczenie 10%, 20%, 33% i 50% głosów na walnym zgromadzeniu. Postanowienia Dyrektywy 88/627/EWG z 12 grudnia 1988 r. w sprawie informacji o kupnie lub sprzedaży znacznego pakietu akcji wskazują na obowiązek informacji organów nadzorujących, gdy udział w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu jest na poziomie 10%, 1/3, 50% i 2/3 oraz wyznaczają siedmiodniowy termin na zawiadomienie o zamiarze dokonania wyżej wymienionych transakcji. Ponieważ w projekcie wprowadza się wymóg uzyskania "zgody", a nie tylko „informowania” odpowiednich organów, należy uznać polskie uregulowanie za bardziej restrykcyjne. Zezwala na to jednak art. 3 powyższej dyrektywy. W tym zakresie projekt ustawy jest więc zgodny z prawem UE.

VII. W rozdziale 8 projektu ustawy zawarte zostały uregulowania dotyczące tajemnicy zawodowej i informacji poufnych. Pozostają one w zgodzie z Dyrektywą 89/592/EWG z 13 listopada 1989 r. w sprawie koordynacji przepisów dotyczących transakcji handlowych z wykorzystaniem giełdowych informacji poufnych (Dz. Urz. WE nr L 334, 18/11/89).

VIII. W konkluzji stwierdzam, że projekt ustawy o giełdach towarowych jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:

Pan Janusz Steinhoff

Minister Gospodarki

WZ.

DYREKTOR GENERALNY
Władysław Majka
Władysław Majka

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Skierowano do druku 28 września 1999 r.

Cena - 2,04 zł + 22% VAT

